

วิสาขามหาอุบาสิกา
(อดีตชาตของวิสาขา)

บุคคลในโลกนี้

ตั้งใจไว้ชอบ กล่าววาจาชอบ งานชอบด้วยกาย

ผู้มีการศัธยมาก ทำบุญไว้มาก

ในชีวิตอันมีประมาณน้อย ในมนุษยโลกนี้

บุคคลนั้นเป็นผู้มีปัญญา เมื่อตายไป ย่อมเข้าถึงสวรรค์

ความไม่ประมาทเป็นยอดแห่งกุศลธรรมทั้งปวง เป็นที่
ประชุมรวมลงแห่งธรรมทั้งหลาย ดุจรอยเท้าของสรรพสัตว์
ทั้งหลายในพื้นที่ชมพูทวีป ย่อมประชุมรวมลงในรอยเท้าช้าง ฉะนั้น
บุคคลใดที่ไม่ประมาท ความคิด คำพูด และการกระทำของ
บุคคลนั้น ย่อมถูกต้องร่องรอยในธรรมของพระอริยเจ้าทั้งหลาย
หากเรามีความไม่ประมาทฝังลึกอยู่ในใจแล้ว เราจะใช้ชีวิต
อย่างมีคุณค่า และมีชีวิตที่สมบูรณ์บริบูรณ์ ซึ่งความไม่ประมาท
ที่แท้จริงนั้นคือ การมีสติอยู่ที่ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ ตลอดเวลา
ใจหยุดนิ่งอยู่กลางธรรมะ กลางพระรัตนตรัย หากทำได้อย่างนี้
ก็ได้ชื่อว่า เป็นผู้มีชีวิตอยู่อย่างไม่ประมาท เป็นชีวิตที่ปลอดภัย
และมีชัยชนะแท้จริง

พระลัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ใน ลัมมาทิฏฐิสูตร ว่า

“สมมามนั ปณิธาย	สมมาวาจ อภาสิย
สมมากมมานิ กตวาน	กาเยน อีธ ปุคฺคโล
พหุสสุโต ปุณฺณกโร	อปปสมิ อีธ ชีวิตะ
กายสฺส เกทา สปปญฺโณ	สคฺคํ โส อุปปชฺชติ

บุคคลในโลกนี้ ตั้งใจไว้ชอบ กล่าววาจาชอบ งานชอบ
ด้วยกาย ผู้มีการสดับมาก ทำบุญไว้มาก ในชีวิตอันมี
ประมาณน้อย ในมนุษยโลกนี้ บุคคลนั้นเป็นผู้มีปัญญา เมื่อ
ตายไป ย่อมเข้าถึงสวรรค์”

วิทยาลัยศึกษาศาสตร์ (อดีตชาติของวิสาข)

๕๑๑

หนทางไปสู่สุคติโลกสวรรค์ ต้องเริ่มต้นที่ความคิด คำพูด และการกระทำที่ถูกต้องดีงามคือ มีสัมมาทิฐิเป็นพื้นฐานก่อน ภาว วาจา ใจต้องสะอาดบริสุทธิ์ เพราะสวรรค์เป็นดินแดนอันเป็นทิพย์ มีความละเอียด และประณีต ใจของบุคคลผู้ปรารถนาสวรรค์ ต้องละเอียดประณีตตามไปด้วย อีกทั้งต้องสั่งสมบุญไว้มากๆ บุญเป็นบ่อเกิดแห่งความสุขความสำเร็จในชีวิต และจะส่งผลให้เราได้ไปสู่สุคติโลกสวรรค์โดยไม่ยาก แม้จะสั่งสมบุญเพียงช่วงสั้นๆ ในโลกมนุษย์ แต่การสละยผลบุญในสวรรค์ มีความยาวนานกว่าในโลกมนุษย์ยิ่งนัก

ครั้งนี้เรายังคงมาติดตามเรียนรู้เรื่องราวในอดีตชาติของมหาอุบาลิกาวีสาขากันต่อ ในพระไตรปิฎกกล่าวไว้ว่า ขณะนี้มหาอุบาลิกาวีสาขได้ไปบังเกิดเป็นเทพนารี ในสวรรค์ชั้นนิมมานนรติ เป็นอัครมเหสีของท้าวสุนิมมิตเทวราช ด้วยความที่ได้สั่งสมบุญมาอย่างดี ท่านจึงเจริญในธรรมยิ่งๆ ขึ้นไป เพราะได้เป็นพระอริยบุคคลชั้นโสดาบัน เป็นนักสร้างบารมีที่ไม่หวาดหวั่นในสังสารวัฏ และในแต่ละภพชาติที่ผ่านมา ท่านไม่เคยประสบความยากลำบากหรือตกต่ำในชีวิตเลย เนื่องจากได้ดำเนินชีวิตบนเส้นทางที่ถูกต้องดีงามมาโดยตลอด

ตามปกติของบุคคลทั่วไปที่ได้บรรลุอริยธรรมเบื้องต้นแล้ว

วิสาขามหาอุบาสิกา (อดีตชาติของวิสาखा)

๕๑๒

จะต้องลงมาเกิดในโลกมนุษย์อีกอย่างมากไม่เกิน ๗ ชาติ แต่มหาอุบาสิกาวิสาขาจะไม่ลงมาเกิดในโลกมนุษย์อีก เพราะบุญในตัวของท่านมีมาก จะเสวยทิพยสมบัติอันยาวนานในเทวโลกชั้นต่างๆ อย่างเดียว ซึ่งผู้มีบุญเพียงไม่กี่ท่านเท่านั้นที่ทำได้แบบนี้ จากนั้นท่านจะทำมานให้เกิดขึ้น จนได้สำเร็จเป็นพระอนาคามีบุคคล แล้วไปบังเกิดในพรหมโลก ท่านจะไปทำพระนิพพานให้แจ้งในชั้นพรหมโลกนั่นเอง

ภพชาติในอดีตของท่านคือ *ครั้งหนึ่ง ท่านบังเกิดเป็นพระธิดาของพระเจ้ากรุงพาราณสี เป็นผู้มีรูปโฉมงดงามกว่าใครในชมพูทวีป อีกทั้งเป็นผู้มีปัญญาฉลาดหลักแหลมมาก พระประยูรญาติจึงขนานพระนามว่า สุมะธา หมายถึงผู้มีปัญญาดี ทางด้านพระเจ้าสุริยวงศา ทรงมีพระโอรสนามว่า สุริยกุมาร เมื่อทั้งสองพระองค์เจริญวัยขึ้น พระราชบิดาของทั้งสองฝ่ายต่างมีพระประสงค์จะให้อภิเษกสมรสกัน

พระเจ้าสุริยวงศาส่งอำมาตย์พร้อมบรรณาการมากมายไปกรุงพาราณสีเพื่อขอร้องพระนางสุมะธามาอภิเษกเป็นอัครมเหสีของพระโอรสขณะที่พวกอำมาตย์ยังอยู่ในระหว่างการเดินทางนั้น

*มก. เล่ม ๖๐ หน้า ๔๒๕

วิชาสามหาอุปาสิกา (อดีตชาติของวิสาข)

๕๑๓

พระเจ้าพาราณสีตรัสถามพระเทวีว่า “นางผู้เจริญ อะไรหนอ เป็นทุกข์อย่างยิ่งของมาตุคาม” พระเทวีกราบทูลว่า “ข้าแต่ทูล กระหม่อม ความหึงหึงที่ร่วมสามี เป็นความทุกข์ของมาตุคาม เจ้าข้า” ด้วยความรักในพระธิดา พระราชบิดาจึงตั้งพระทัยที่จะ ช่วยปลดเปลื้องทุกข์ของพระธิดาสูเมธา โดยทรงประสงค์จะให้ พระธิดาเป็นมเหสีเพียงคนเดียวของพระเจ้าสุริย

เมื่อพวกอำมาตย์เดินทางมาถึง พระเจ้าพาราณสีทรง ต่อบอกว่า หากสุริยราชกุมารปรารธนาพระธิดาสูเมธาก็ต้อง อภิเษกกับนางเพียงผู้เดียว ฝ่ายอำมาตย์ได้ส่งข่าวกลับไปยัง พระเจ้าสุริย พระราชาตรัสว่า ราชสมบัติของเราใหญ่หลวง มิถิลานครมีอาณาเขตถึง ๗ โยชน์ กำหนดแห่งชัยชนะที่พระองค์ ได้รับก็กว้างขวางถึง ๓๐๐ โยชน์ อย่างต่ำสุดควรจะได้สตรี ๑๖,๐๐๐ นาง พระองค์จึงไม่ยอมรับคำต่อบอกของพระเจ้าพาราณสี

ฝ่ายพระกุมารสุริยเพียงได้ยินกิตติศัพท์รูปสมบัติของ พระนางสุเมธา ก็ปรารธนานางมาเป็นคู่ครองเพียงคนเดียว จึง บอกพระราชบิดามารดาว่า จะอภิเษกกับนางเพียงผู้เดียวเท่านั้น ไปรดเชิณนางมาเถิด พระราชบิดาไม่ประสงค์จะขัดพระทัย พระกุมาร ทรงส่งทูตไปอัญเชิญพระนางมาพร้อมด้วยบริวาร ขบวนใหญ่ แล้วทรงอภิเษกพระนางให้เป็นมเหสีของพระกุมาร

วิชาสามหาอุบาสิกา (อดีตชาติของวิชา)

๕๑๔

ทรงแต่งตั้งพระกุมารให้เป็นพระราชา พระนางสุเมธาทรง
ครองรักกับสุรจุมิหาราชมาตลอด ๑๐,๐๐๐ ปี พระนางก็ยังไม่
ทรงให้กำเนิดพระโอรสหรือพระธิดาแม้แต่องค์เดียว

ต่อมาชาวเมืองประชุมกันในท้องพระลานหลวง เพื่อทูล
อ้อนวอนให้พระราชาทรงหาวิธีทายาทองค์ต่อไปว่า “การที่
พระองค์ทรงมีพระเทวีพระนางเดียว เป็นการยากที่จะให้กำเนิด
รัชทายาท ธรรมดาราชสกุลต้องมีหญิงอย่างน้อย ๑๖,๐๐๐ นาง
พระองค์โปรดรับสตรีเหล่าอื่นเถิด พระเจ้าข้า” พระราชาก็ยัง
คงยืนกรานไม่ปรารถนาจะครองหญิงอื่น เพราะไม่ต้องการตรึง
สัตย์ที่ให้ไว้กับพระนางสุเมธา

พระนางสุเมธาทรงสดับพระดำรัสนั้น ก็ดำริว่า “พระ-
ราชามีทรงนำสตรีอื่นๆ มาเลย เพราะพระองค์ทรงเป็นคนจริง
แต่เรานี้แหละจะหาถวายพระองค์เอง” พระนางรับสั่งให้
อำมาตย์ นำสตรีแรกุ่นจากเชื้อพระวงศ์ ๑,๐๐๐ จากเชื้อขุนนาง
๑,๐๐๐ จากเชื้อเศรษฐี ๑,๐๐๐ จากนางระบำผู้ชำนาญในการ
ฟ้อนรำทุกอย่าง ๑,๐๐๐ รวมเป็น ๔,๐๐๐ นาง ซึ่งล้วนแต่เป็นที่
เห็นชอบของพระนางทั้งสิ้น เมื่อหญิงเหล่านั้นอยู่ในราชสกุล
๑๐,๐๐๐ ปี ก็ยังไม่สามารถให้กำเนิดพระโอรสหรือพระธิดา
พระนางจึงคัดหญิงชุดใหม่เข้าไปถวายอีกถึง ๓ ชุด ชุดละ

วิสาขามหาอุบาสิกา (อดีตชาติของวิสาข)

๕๑๕

๔,๐๐๐ นาง แต่ก็ยังไม่มีใครสามารถให้กำเนิดพระโอรสพระธิดาได้ จนล่วงไปอีก ๔๐,๐๐๐ ปี รวมกับเวลาที่พระเจ้าสุริยทรงอยู่กับ พระนางสุเมธาก่อนนี้ ๑๐,๐๐๐ ปี เป็น ๕๐,๐๐๐ ปี

ครั้นเวลาผ่านไป ๕๐,๐๐๐ ปี พระราชาจึงตรัสบอกพระเทวีทั้ง ๑๖,๐๐๐ นางว่า “พวกเธอจงบวงสรวงหรือทำพิธีกรรม เพื่อขอบุตรเถิด” เมื่อพระเทวีทั้งหมดต่างปรารภนาพระโอรส จึงพากันนอบน้อมเทวดาบำเพ็ญวัตรต่างๆ ตามที่ตนนับถือ แต่ก็ยังไม่มีใครให้กำเนิดพระโอรสพระธิดาอยู่นั่นเอง

พระนางสุเมธาอัศจรรย์เห็นว่ ถึงเวลาแล้วที่ตนเอง จะต้องบวงสรวงเทวดาเพื่อขอบุตร ครั้นถึงวันขึ้น ๑๕ ค่ำ พระนางทรงตั้งพระทัยสมาทานอุโบสถศีล ประทับนั่งเหนือพระแท่นอันมีลิลี ทรงตรีกะฐิกถึงศีลอันบริสุทธิ์ของพระนางทีละข้อๆ ด้วยความปลื้มปิติ แล้วตั้งจิตอธิษฐาน ปรารภนาให้ได้เทพบุตรผู้มีบุญจุติลงมาเกิดเป็นโอรสของพระนาง และด้วยเดชแห่งศีลของพระนางสุเมธา พิภพของท้าวลักกะเกิดอาการลั่นสะเทือน ท้าวลักกะทรงตรวจดูด้วยทิพยจักขุ ก็รู้ว่าพระนางสุเมธาผู้มีบุญญาธิการปรารภนาพระโอรส จำเราจะต้องหาโอรสผู้มีบุญมามอบเป็นบรรณาการแก่พระนาง

เมื่อทรงเลือกเฟ้นหาว่าที่พระโอรสผู้มีบุญเสมอกับ

วิสาขามหาอุบาสิกา (อดีตชาติของวิสาข)

๕๑๖

พระนางสุเมธา พระอินทร์ทอดพระเนตรเห็นนพการเทพบุตร
ผู้ได้สั่งสมบุญไว้อย่างดีแล้ว จึงเสด็จเข้าไปเชื้อเชิญนพการเทพ
บุตรให้จุติไปเกิดเป็นพระโอรสของพระนางสุเมธา ส่วนเทพบุตร
จะรับคำเชื้อเชิญหรือไม่ และเทพบุตรท่านนี้มีประวัติการสร้าง
บุญอย่างไรบ้าง เราจะได้ศึกษากันในครั้งต่อไป

